

Voorzitter: E. Hillekens (GL)

Namens de raad: F. Folkerts (GL), I. Huitema (PvdA), M. Martinez Doubiani (D66), J. Huisman (SP), E. Akkerman (VVD), P. Vermerris (S&S), P. Rebergen (CU), I. van Jaarsveld (CDA), E. Bernabela (PvhN)

Namens het college: C. Bloemhoff (wethouder)

Namens de griffie: W. Bierman

Initiatiefvoorstel Arbeidsmarkt nieuwkomers

00:02:57

Voorzitter: Een hele goedenavond allemaal. Welkom bij deze meningsvormende sessie over het initiatiefvoorstel: verbreedt de toegang tot de arbeidsmarkt voor asielzoekers en statushouders in de regio en gemeente Groningen. De fracties van D66, Student en Stad, ChristenUnie, PvdA en GroenLinks hebben een initiatiefvoorstel ingediend waar inmiddels een reactie op gekomen is van het college middels een preadvies. Aan u als raad vandaag de vraag om in te gaan op het initiatiefvoorstel, het preadvies en de voorstellen van de indienende fracties in het voorstel. Voor deze meningsvormende sessie hebben zestig minuten. Dat betekent drie minuten per fractie en twaalf minuten voor de indienende partij en het college. Zoals u gewend bent werken we met een eerste en een tweede termijn. Voor de mensen die niet zo vaak een initiatiefvoorstel debat hebben: in de eerste termijn mogen de vragen ook gesteld worden aan de indienende partijen. Zoals u gewend bent om aan het college vragen te stellen. Zoals u weet: geen interrupties in de eerste termijn. Het debat is in de tweede termijn. Dan kijk ik of er vragen zijn van de fracties aan het college dan wel de indienende partijen. De VVD.

00:04:03

Mevrouw Akkerman: Dank u wel, Voorzitter. Ik begin met de vraag aan het college en onze vraag aan het college is: wat zijn nu de elementen in dit initiatiefvoorstel die echt een hiaat oplossen wat nu fout gaat als je niet dit initiatiefvoorstel aanneemt? Ik heb vanuit de Stadspartij 100 % de vraag gekregen of ik voor hun een aantal vragen mee wilde nemen. Volgens mij zijn dat meer vragen aan de indienende fracties. Dat zou ik direct graag doen. De eerste is: in hoeverre waarborgen we het daadwerkelijk integreren? Dat is breder dan alleen werk. Hoe zien de indienende fracties het gegeven dat mensen wellicht weer terugkeren naar hun land van herkomst, maar dat ze dan aan het werk zijn en een contract hebben? Dat ze daarmee in een soort spagaat zouden komen? Hoe zien de fracties het risico van uitbuiting en misbruik van arbeidsmigranten? Dat zijn drie vragen aan de indieners van de Stadspartij.

00:05:01

Voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog fracties met politieke vragen? Dan gaan we voor de beantwoording eerst naar het college en dan de indienende partijen. Ik geef wethouder Bloemhoff het woord.

00:05:12

Mevrouw Bloemhoff: Dank u wel, Voorzitter. Het college vindt het zeer van belang dat we zo snel mogelijk asielzoekers en statushouders aan het werk krijgen. Zodat ze de taal kunnen leren en kunnen werken en daarmee kunnen integreren en wat

nuttigs te doen hebben. Werk is van ontzettend belang voor mensen. Mensen willen graag aan het werk, maar door de regels mogen ze niet altijd meteen aan het werk. Daar heeft de rechter recent een uitspraak over gedaan dat er meer ruimte komt om mensen eerder aan het werk te helpen. Wij omarmen elk initiatief wat daar wat extra's op doet. Dat is onze reactie. Die kunt u lezen in het preadvies. De indiener is bij het college geweest met ideeën over hoe dingen wel kunnen. Dat waarderen wij enorm.

00:06:06

Mevrouw Bloemhoff: De reactie van het college is dat wij aan een aantal dingen kunnen voldoen: de Meedoenbalie. Ik heb wel een paar winstwaarschuwingen die ik van tevoren nog mee wil geven. Voor alles wat we doen zijn we ook van andere partijen afhankelijk. Voor zo'n Meedoenbalie zijn we mede afhankelijk van het COA. We hebben inmiddels een ondernemersvereniging in Zuidoost die richting het college heeft aangegeven dat ze graag wat willen doen voor de asielzoekers die daarin de AZC zitten: kunnen we daar op onderwijs en arbeidsmarkt samen in optrekken? Dat wil het college graag. Het is natuurlijk in het stelsel wel eens zo dat de koppeling met de verblijfsgemeente gemaakt moet worden. Dat mensen soms weer na een aantal weken weg kunnen zijn. We moeten met werkgevers om tafel om te kijken hoe we hier verder mee komen. Ook met onderwijspartijen en zorgpartijen. We hebben nadrukkelijk in het preadvies aangegeven dat zomaar statushouders voor de klas zetten, het is wel een vak. Zo eenvoudig is dat niet. We kunnen wel kijken waar we slimme verbindingen kunnen maken, met name meer richting bijvoorbeeld vakonderwijs. Wij vinden het een mooi initiatief en omarmen dat met het preadvies. Dat is de reactie van het college op de vraag van de VVD.

00:07:39

Voorzitter: Dank u wel. Dan is het nu aan de indienende partijen om hun vragen te beantwoorden. Ik geef het woord aan mevrouw Martinez Doubiani.

00:07:46

Mevrouw Martinez Doubiani: Dank u wel, Voorzitter. Dank aan de VVD en de Stadspartij voor de vragen. Ik zou eerst willen beginnen met de vraag: hoe waarborgen we daadwerkelijk het integreren in onze samenleving? Vanuit onze fractie en vanuit de fracties die het hebben mede-ingediend zijn we van mening dat integratie het beste werkt als je dat vanaf dag één doet en als je de kansen daarvoor krijgt. Dat begint met werk en met taal natuurlijk. Hoe sneller je de taal leert, hoe sneller de integratie gaat. Dat begint wat ons betreft bij de koffieautomaat op kantoor of op werk.

00:08:28

Mevrouw Martinez Doubiani: Het is helaas uit verschillende rapporten gebleken dat een groot gedeelte van de asielzoekers en statushouders nog niet die toegang tot de arbeidsmarkt weten te vinden. En de werkgevers daar soms belemmeringen in ondervinden. Dan ga ik door naar de tweede vraag: de vraag van de Stadspartij met betrekking tot op het moment dat asielzoekers of statushouders werk krijgen, een baan krijgen, dat ze misschien rechten opbouwen en dat het dan lastig zou worden qua terugkeer of verblijf misschien?

00:09:09

Voorzitter: Ik geef mevrouw Akkerman de kans om de vraag te herhalen.

00:09:13

Mevrouw Akkerman: Het is een vraag van de Stadspartij. Het is meer zo: als je asielzoeker bent, zit je nog in je procedure. Op een gegeven moment komt wellicht een bericht: ik moet toch terug. Als iemand dan een lopend werkcontract heeft, dan zit hij zelf in een soort spagaat. Dat ging niet zozeer om het risico dat iemand mag blijven, want daar heb ik straks zelf vanuit onze fractie punten op. Meer hoe daartegen aangekeken wordt, dat iemand zelf in een soort spagaat komt: ik heb een arbeidscontract, maar ik moet terug. Of daar over nagedacht was.

00:09:44

Mevrouw Martinez Doubiani: Wat betreft het arbeidscontract is daar niet echt specifiek naar gekeken. Er zijn bijvoorbeeld uitspraken en onderzoeken geweest dat het hebben van werk de terugkeer niet zou belemmeren. Als je hier niet legaal zou mogen verblijven, dat er een verblijfstatus komt die wordt afgewezen, dan zou het contract ontbonden kunnen worden. Dat blijkt ook uit een uitspraak van de Raad van State. Dat is daar naar voren gekomen. Dan ga ik door naar de andere vraag. Dat gaat over uitbuiting van arbeidsmigranten. Ik begrijp uw zorgen en ik onderschrijf ze. Het is niet de bedoeling dat er misbruik wordt gemaakt van arbeidskrachten of van asielzoekers of statushouders. Gelukkig hebben we hier wet- en regelgeving voor. Wij vragen in het voorstel het college en de gemeente om de samenwerking te zoeken met ondernemers, met partners op de arbeidsmarkt. Dat daar rekening mee wordt gehouden en dat hierop wordt toegezien. Wat ons betreft is dat een goed punt die u hier heeft ingebracht.

00:11:01

Voorzitter: Dank u wel. Dat was de eerste termijn. Dan gaan we over naar de tweede termijn, waarbij je met elkaar in debat kunt over het initiatiefvoorstel. U mag allen het woord voeren, maar ga ik er vanuit dat mevrouw Martinez Doubiani het spits wil afbijten over haar initiatiefvoorstel.

00:11:19

Mevrouw Martinez Doubiani: Dank u wel, Voorzitter. Dat klopt inderdaad, Voorzitter, dat nieuwkomers de kans krijgen om volwaardig mee te doen in onze samenleving is een standpunt wat onze fractie onderschrijft. Ook omdat wij vanuit het sociaalliberale gedachtegoed van D66 sterk vertrouwen op de eigen kracht van mensen en dus in de talenten, kennis en ervaringen die asielzoekers en statushouders kunnen bijdragen aan onze samenleving. Helaas zien wij dat het desondanks de motivatie van veel nieuwkomers niet vanzelfsprekend is dat ze volwaardig mee kunnen doen in onze samenleving. Dat is in verschillende rapporten onderbouwd.

00:12:02

Mevrouw Martinez Doubiani: Deze stilstand maakt de meest gemotiveerde nieuwkomers moedeloos. Het werkt ook demotiverend. Ik kan het weten, omdat ik dat van dichtbij heb gezien. Hoe langer iemand uit het arbeidsproces is, hoe moeilijker het wordt om weer aan de arbeidsmarkt deel te nemen. Dat geldt voor deze groep, maar dat geldt ook voor andere groepen die lastig de toegang tot de arbeidsmarkt weten te vinden. Tegen de tijd dat iemand eindelijk een verblijfsvergunning krijgt, heeft diegene nog een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Dit vinden wij een gemiste kans, want ook asielzoekers en statushouders hebben talent en kennis en brengen ervaringen mee die wij kunnen koppelen aan de

arbeidsmarkt. Daarom hebben wij dit voorstel geschreven. Met die gedachtegang hebben we dat ingediend met GroenLinks, PvdA, Student en Stad en de ChristenUnie.

00:12:59

Mevrouw Martinez Doubiani: Zoals in het voorstel staat richten wij ons op drie voorstellen. Dat werd zonet door de wethouder benoemd: de Meedoenbalie, het traject statushouders voor de klas, statushouders in de zorg. Wij hopen dat door middel van dit initiatiefvoorstel een duw wordt gegeven. Zodat de gemeente, de belangrijke partners zoals zorginstellingen en onderwijsinstellingen maar ook ondernemers, de handen ineenslaan en samen gaan werken om nieuw talent en de talenten van asielzoekers, nieuwkomers, te koppelen aan onze arbeidsmarkt. Daar is grote vraag naar werknemers en daar is de druk hoog. Zo hopen wij nieuwkomers de kans te bieden om volwaardig deel te kunnen nemen aan onze samenleving. En organisaties en ondernemers te helpen om de druk op de personeelstekorten wat te verlagen en te verzachten. Dat is mijn inbreng, Voorzitter.

00:14:00

Voorzitter: Een interruptie van de VVD.

00:14:03

Mevrouw Akkerman: Dank u wel, Voorzitter. Onze fractie was benieuwd of er in het veld onderzocht is of hier behoefte aan is. Wat wij wel eens terug horen is: wij willen best iedereen aannemen, maar mensen moeten wel echt goed de taal beheersen. Is daar een onderzoek naar geweest bij mensen uit het veld, bij werkgevers en organisaties?

00:14:21

Voorzitter: Mevrouw Martinez Doubiani.

00:14:24

Mevrouw Bernabela: Een verhelderende vraag. U vraagt of er vanuit de praktijk onderzoek is gedaan over de taal of over of daar behoefte naar is?

00:14:37

Voorzitter: Volgens mij bedoelt u of mevrouw Akkerman dat vroeg. Die krijgt de kans om te verhelderen.

00:14:42

Mevrouw Akkerman: Ja, of de initiatiefnemers van het voorstel een onderzoek hebben gedaan bij het werkveld waar behoefte aan is.

00:14:50

Mevrouw Martinez Doubiani: Wij hebben voorafgaand dit initiatiefvoorstel contact gezocht met de verschillende instanties. Ik was namelijk benieuwd naar good practice, bijvoorbeeld bij het UMCG. Afgelopen woensdag was ik bij het Windesheim in Zwolle om te vragen naar hoe dat nu zit met statushouders voor de klas. We hebben een gesprek gevoerd met een directeur van een basisschool hier in Groningen om de behoefte op te halen. Er kwam naar voren dat taal ontzettend cruciaal is als je iemand voor de klas wilt hebben staan. Ook is met de VNO-NCW organisatie gesproken.

00:15:42

Mevrouw Martinez Doubiani: Er is uit meerdere onderzoeken naar voren gekomen dat er druk is op de arbeidsmarkt, dat er grote personeelstekorten zijn. Ik kan wel gelijk zeggen: dit kan een onderdeel zijn van de oplossing. Dit is niet de hele oplossing. Ik denk dat u vanuit de VVD dat onderschrijft en wellicht onderzoek heeft gelezen. We hebben inderdaad wel vooronderzoek gedaan, dus dit voorstel is onderbouwd. Ik denk dat u dat misschien ook heeft gelezen.

00:16:22

Voorzitter: Welke fractie mag ik vervolgens het woord geven? ChristenUnie, de heer Rebergen.

00:16:30

De heer Rebergen: Als mede-indiener een kleine aanvulling op de vorige spreker. Dat is dat het er niet alleen om gaat om mensen de kans op de arbeidsmarkt te geven, maar hun de kans te bieden om een bijdrage te leveren aan de Groningse samenleving. Niet nutteloos aan de kant te staan, maar juist een bijdrage te leveren. Dat in aanvulling op wat net gezegd is.

00:16:54

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Folkerts van GroenLinks.

00:16:59

Mevrouw Folkerts: Als mede-indiener en namens de Partij voor de Dieren moest ik zeggen dat zij het initiatiefvoorstel van harte ondersteunen. Volgens mij light hier een heel duidelijk verzoek. Er is veel werk verzet. Voor GroenLinks is mee kunnen doen aan de maatschappij in de breedste zin van het woord, een sleutel tot geluk. Daarmee ook tot integratie. Goede integratie vindt volgens mij iedereen belangrijk. Meedoen op de werkvloer kan daar een heel erg belangrijk onderdeel van zijn. Volgens mij moet het college lekker aan de slag gaan met alle goede voorzetten die hier gedaan worden. Wat ik nog wil onderstrepen, is dat dat wat ons betreft los is van, nu is er toevallig krapte op de arbeidsmarkt en is er van alles mogelijk. Het principe dat je zou willen dat mensen zo snel mogelijk mee kunnen doen in de maatschappij, staat voor ons altijd heel helder boven water. Tot zover, Voorzitter.

00:18:12

Voorzitter: Dank u wel. PvdA.

00:18:17

Mevrouw Huitema: Dank, Voorzitter. Iedereen verdient een plek waar je het beste uit jezelf kunt halen en het direct bieden van werkperspectief bij binnenkomst vergroot bestaanszekerheid. Hier is het de Partij van de Arbeid altijd om te doen. In het preadvies wordt aangegeven dat er goed naar wordt gekeken hoe nieuwkomers zo snel mogelijk aan het werk kunnen. Dat de gemeente gaat kijken wat voor rol zij bij andere partijen hiervoor kunnen innemen. Wij vinden het geweldig dat het preadvies zo positief is. Wij wachten met belangstelling de onderzoeken die worden genoemd af.

00:18:54

Voorzitter: Dank u wel. Student en Stad.

00:18:58

De heer Vermerris: Dank u wel, Voorzitter. Ik denk dat het woord van D66 sterk zal

spreken. Daarnaast wil ik echt benadrukken hoe belangrijk meedoen is op de werkvloer om te integreren. Mijn moeder komt niet uit Nederland, werkt hier en heeft goed Nederlands geleerd. Ik kan alleen maar benaderen hoe belangrijk het is om zo'n baan te kunnen hebben, om te kunnen integreren in de Nederlandse maatschappij. Wij zijn ontzettend blij, als mede-indiener, met het positieve preadvies. Dank u wel.

00:19:45

Voorzitter: Dank u wel. Welke fractie mag ik vervolgens het woord geven? De SP.

00:19:53

De heer Huisman: Dank u wel, Voorzitter. Als SP staan we positief tegenover dit initiatiefvoorstel waarin feitelijk wordt gevraagd aan het college om allerlei onderzoeken te doen naar verbreding van de toegang naar de arbeidsmarkt van statushouders en asielzoekers. Het college adviseert positief over de voorstellen met daarbij een aantal kanttekeningen. De kanttekeningen van het college onderschrijven we. Met name daar waar het gaat om asielzoekers voor de klas, zijn wij het met het college eens dat voldaan moet worden aan de pedagogische eisen, lesbevoegdheid en taalniveau.

00:20:30

De heer Huisman: Het punt van vluchtelingen in de zorg. Het daarbij gestelde door het college onderschrijven we. Waarbij we de volgende opmerking willen plaatsen: er zijn 80.000 banen wegbezuinigd in de zorg. Medewerkers hebben weinig eigen regie over de inrichting van hun werk. Dit moet worden aangepakt door ervoor te zorgen dat werkgevers een aantrekkelijke werkgever worden. Helaas zijn wij hiervoor afhankelijk van het Rijk. Werken in de zorg vereist een hoge standaard. Het is gemakkelijk om te denken dat tekorten opgelost kunnen worden door elke statushouder met een zorgachtergrond in de zorg te laten werken. Werken in de zorg is zwaar en veeleisend. Denken dat je dat zomaar doet, is naar de mening van de SP een degradatie van de zorgprofessional.

00:21:24

De heer Huisman: Kortom, ook statushouders dienen te voldoen aan de standaarden die wij in Nederland hanteren voor medewerkers in de zorg. Zij dienen de taal te beheersen.

00:21:34

Voorzitter: Dat levert twee vragen op. Eerst de ChristenUnie en dan de VVD.

00:21:39

De heer Rebergen: Dank u wel, Voorzitter. Ik zou willen vragen waar de SP heeft gelezen dat het zomaar kan. Er komen heel veel mensen het land binnen die in het land van herkomst misschien in de zorg hebben gewerkt. Dan kan in beeld gebracht worden: waar liggen hun capaciteiten, wat kunnen ze doen? Natuurlijk hebben wij allemaal regels voor in de zorg werken en moet daaraan voldaan worden. Nergens staat: dat doe je zo maar. Dat het de bedoeling is van dit voorstel om dat zo maar te doen.

00:22:07

Voorzitter: Dan gaan we eerst de vraag van VVD behandelen. Dan krijgt u de ruimte om antwoord te geven. Mevrouw Akkerman.

00:22:13

Mevrouw Akkerman: Dank u wel, Voorzitter. Zegt de SP daarmee: misschien ligt het inderdaad aan het feit dat mensen de taal niet goed beheersen of niet zo goed aan de functie-eisen voldoen, dat het op dit moment niet lukt om op die manier ertussen te komen?

00:22:27

Voorzitter: De heer Huisman.

00:22:30

De heer Huisman: Richting de ChristenUnie: nee, wij zeggen niet dat dat er staat. We willen de opmerking plaatsen dat er in het algemeen vrij gemakkelijk wordt gezegd: statushouders en asielzoekers, als je naar Nederland komt is er een baan voor je in de zorg. Arbeidsmigratie is eerder genoemd, dat het misschien ingewikkeld zou zijn. Uitbuiting van arbeidsmigratie met name. Je ziet tendensen in dit land om zorgmedewerkers elders vandaan te halen om onze tekorten op te lossen. Dit plan mag niet leiden tot dat beeld. Dat is wat we bedoelen te zeggen.

00:23:23

Voorzitter: Uw punt is helder. Er stond nog een vraag open van de VVD. Mevrouw Akkerman?

00:23:41

Mevrouw Akkerman: Of de SP daarmee bedoelt te zeggen dat het wellicht niet ligt aan de punten die in dit voorstel worden genoemd, maar dat het ligt aan dat mensen de taal onvoldoende beheersen en het vak niet voldoende in de vingers hebben. Dat dat de reden is dat statushouders nu niet aan het werk komen.

00:23:57

De heer Huisman: Ja, dat denk ik wel. Dat in veel gevallen mensen niet aan de eisen voldoen en de taal niet beheersen, waardoor ze niet aan het werk kunnen komen.

00:24:06

Mevrouw Akkerman: Helder. Dank u wel. Er was een vervolgvraag van mevrouw Folkerts.

00:24:16

Mevrouw Folkerts: Hoorde ik de SP zeggen dat asielzoekers wordt voorgespiegeld dat ze vooral in Nederland asiel moeten aanpakken, omdat ze een baan in de zorg kunnen krijgen? Ik geloof dat we dat beeld hier niet moeten scheppen.

00:24:33

De heer Huisman: Daar heb ik zeker niet bedoeld. Daarmee bedoelde ik arbeidsmigratie: mensen die vanuit bijvoorbeeld Indonesië worden gehaald om hier in de zorg te werken.

00:24:44

Voorzitter: Mevrouw Folkerts.

00:24:45

Mevrouw Folkerts: Zijn we het erover eens dat het voorstel wat hier voorligt specifiek over statushouders gaat?

00:24:52

De heer Huisman: Zeker weten.

00:24:56

Voorzitter: Dan kijk ik welke fractie ik vervolgens het woord mag geven. Partij voor het Noorden.

00:25:04

Mevrouw Bernabela: Bedankt, Voorzitter. Bedankt voor het initiatiefvoorstel. Er is veel tijd ingestoken en het is gedegen opgezet. Wij vinden positief aan het voorstel dat vooral wordt gekeken naar nieuwkomers die al twee jaar of langer hier zitten om die aan werk te helpen. Werk is goed voor de integratie en mentaal zal het veel doen met de nieuwkomers om zich nuttig te maken in de maatschappij. Inzetten op beroepen waar vooral veel vraag naar is en de bedrijven mee laten werken, is een goed idee. We vragen ons wel af hoe de projecten gefinancierd moeten worden als er geen subsidies zijn, zoals bijvoorbeeld voor nieuwkomers voor de klas. Wat betreft het onderzoek naar de mogelijkheden zijn we zeker positief.

00:25:57

Voorzitter: Wie kan ik vervolgens het woord geven? Het CDA.

00:26:03

De heer Van Jaarsveld: Dank, Voorzitter. Complimenten aan de indieners. Wij kijken uit naar de uitkomsten van die onderzoeken. Het lijkt ons goed onderzoek om te doen. Dat was het.

00:26:16

Voorzitter: Dank u wel. Vervolgens mevrouw Akkerman voor zowel haar eigen woordvoering als die van Stadspartij.

00:26:22

Mevrouw Akkerman: Dank u wel, Voorzitter. Behalve dat ik de punten van de Stadspartij allemaal in vragen al gesteld heb. Dat waren vragen aan de indiende partijen. Wat de VVD betreft is er wel een dilemma als het gaat om asielzoekers. Inderdaad zijn er twijfels als een asielzoeker aan het werk gaat, of de asielaanvraag doordat hij werkt anders beoordeeld zou worden. Dat is een risico die wij niet willen lopen.

00:26:53

Mevrouw Akkerman: D66 gaf net al aan dat de Raad van State daar inmiddels iets over gezegd heeft. Wellicht dat in het onderzoek meegenomen kan worden, dat de juridische risico's zo klein mogelijk zijn in die zin. Ik ontvang graag de uitspraak van de Raad van State.

00:27:12

Mevrouw Akkerman: Als tweede punt denken wij wel: als iemand nu statushouder is en per se aan het werk wil, dan denken wij dat daar echt veel voor gedaan wordt. Wij kunnen ons niet voorstellen dat een statushouder die nu hier bij ons bijvoorbeeld in de bestanden zit en zegt: ik wil aan de slag en zich meldt, dat daar niks mee gedaan wordt. In die zin vinden we het wel belangrijk dat je in zo'n initiatiefvoorstel heel goed kijkt: waar zitten die hiaten? Ga daar vooral op inzetten.

00:27:41

Voorzitter: Dat levert een vraag op van het CDA, de heer Van Jaarsveld.

00:27:45

De heer Van Jaarsveld: Bedankt. We hebben natuurlijk het preadvies van het college gekregen. Ik had toen ik het las in eerste instantie een beetje vergelijkbaar beeld als de VVD. Uit die brief van het college wordt mij vrij helder dat zij zelf zeggen: dit vult wel aan ten opzichte van wat we al doen. Leest de VVD dat anders dan het CDA?

00:28:08

Mevrouw Akkerman: De VVD heeft gelezen dat er staat: wij vinden dit soort dingen belangrijk en daarom doen wij een aantal dingen al. Dat zit daar een beetje tussenin denk ik. Misschien kunnen wij met z'n allen goed scherp kijken: waar vult het precies aan? Wat hoeven we misschien niet te doen? Dat kan natuurlijk uit onderzoeken blijken waar om gevraagd wordt. Ten derde willen wij meegeven dat wij wel een beetje op willen passen met het denken in doelgroepen. We hebben natuurlijk statushouders, we hebben asielzoekers, we hebben jonge talenten die vertrokken zijn naar de Randstad en die we terug willen halen.

00:28:41

Mevrouw Akkerman: We hebben nog 9.000 mensen in de bijstand, we hebben mensen die deeltijd werken die meer uren willen werken. Uiteindelijk gaat het wat ons betreft om die hele groep. En is het van belang dat als er in de zorg een traject loopt waar mensen kunnen leren om in de zorg te gaan werken, maakt het niet uit of dat die talentvolle randstedeling is die terugkomt of die talentvolle asielzoeker uit Syrië. Als er maar de juiste man, op de juiste plek terecht komt. Dat is een kanttekening. Dat was het.

00:29:11

Voorzitter: Dank u wel. Dan hebben alle fracties die aanwezig zijn bij dit debat de kans gehad om het woord te voeren. We gaan voor een reactie eerst naar het college en dan naar de indienende partijen. Ik geef het woord aan wethouder Bloemhoff.

00:29:26

Mevrouw Bloemhoff: Dank u wel, Voorzitter. Het is over veel dingen gegaan waar ik nog op zou willen reageren. Laat ik beginnen met het verhaal waar de VVD mee eindigde: het hiaat. Op dit moment begeleiden wij via Thuisin050 statushouders. Wij voeren de inburgeringswet uit. Daar is u raad mee bekend. Wat hier wordt gevraagd is daar voorafgaand. Via zo'n Meedoenbalie bij de Azc's om te kijken of we daar eerder wat kunnen doen. Dat willen wij er graag. Voor elke persoon die we eerder in ontwikkeling hebben, is het natuurlijk beter, maar het zorgt mogelijk voor minder mensen in de bijstand als ze hier mogen blijven.

00:30:18

Mevrouw Bloemhoff: Daarnaast hebben werkgevers aangegeven: laat mensen nu eerder werken. Kijk nu eens naar wat we met de Oekraïners hebben gedaan. Dat heeft denk ik dit punt opnieuw op de agenda gezet. Wat was het mooi dat wij die banenmarkt hadden en zoveel mensen direct aan de slag kregen. Waarom mag een Syriër dat niet en een Oekraïner dat wel? Dat is toch wrang. Wat kunnen we doen om wat daar zo goed werkte op deze groepen van toepassing te laten zijn? Dan

hebben we het inderdaad over dat we al het ongekend talent moeten benutten. Er zitten nog heel veel statushouders of mensen die mogelijke status gaan krijgen in Nederland tussen. Wat dat betreft is de grondhouding van het college positief. Dat is het pluspunt hiervan. Ik denk dat er zeker werkgevers zijn.

00:31:17

Mevrouw Bloemhoff: Het college is het eens met een paar punten die de SP maakt. Je moet wel heel goed uitkijken dat het niet tot uitbuiting leidt. De mensen moeten goed begeleid worden. Als het gaat over de zorg: helemaal mee eens. De zorg is een vak, net als dat het onderwijs een vak is. Dat werd net aangegeven: als taal een probleem, zie ik in het onderwijs daar is wel een paar hick-ups. Daar heb ik een winstwaarschuwing bij, dat we heel goed moeten kijken waar het wel kan en waar het niet kan. Participatie plaatsen in het onderwijs ter ondersteuning van het onderwijs of onderwijsassistenten of daarbij ondersteunen, dat kan ik me eerder voorstellen, dan dat je iemand zo voor een groep zeven van de basisschool zet. Daar moet je goed naar kijken en bij de werkgevers navragen.

00:32:09

Mevrouw Bloemhoff: Als ik kijk naar ons onderwijs, we hebben vorige week een sessie gehad met de schoolbesturen, die zeiden: "Het lerarentekort valt in Groningen nog relatief mee." Dat is op zich een goed teken. De werkgevers, de onderwijsinstellingen, moeten dit wel zien zitten. Dat gaan we onderzoeken. Daar vraagt het voorstel om en dat kunnen we ook onderzoeken. Als je het over die werkgevers hebt, denk ik dat het meer gaat om meedoen. Misschien kun je wel meedoen trajecten, participatietrajecten hebben. Dat soort zaken moet je eerder zoeken dan direct op een functie plaatsen.

00:32:45

Mevrouw Bloemhoff: Om terug te keren op het onderwerp zorg: wat wij zien bij Thuisin050 is dat mensen met hele hoge verwachtingen komen en denken: ik kan in de ziekenhuiszorg aan de slag, want ik was arts in mijn thuisland. Terwijl wij daar andere eisen aan stellen. Dat het echt op een ander niveau is en dat het soms heel veel moeite kost om bij de mensen te doordringen: zo werkt het hier niet. Je denkt dat je tandarts was, maar je was hooguit tandartsassistent. Dat is voor iemand soms pijnlijk, vanuit de persoon gedacht. Daar moet je rekening mee houden. Dat is best heel ingewikkeld en makkelijker gezegd dan gedaan.

00:33:28

Mevrouw Bloemhoff: Aan de andere kant denk ik: als ik in de ondersteuning kijk, hoeveel mensen wij bijvoorbeeld als gastheer of gastvrouw in de zorg of allemaal dat soort functies hebben, dan zit daar mogelijk ruimte. Onze ervaring met het traject wat wordt aangehaald van het UMCG is op zich positief, maar we moesten daar uiteindelijk wel landelijk voor werven. We zijn afhankelijk van de werkgevers in de zorg wat betreft het aantal plekken en type functies. Met die kanttekening: we zijn afhankelijk van andere partijen, gaan we daar voor als dit initiatiefvoorstel wordt aangenomen. We moeten wel een realistische tijdsplanning hebben om te kijken hoe ver wij komen.

00:34:08

Mevrouw Bloemhoff: Nog een kanttekening die wel in de brief staat en die ik hier wil benoemen. Dat heeft met de formatie te maken. U geeft aan: als u dit

initiatiefvoorstel aanneemt, zullen we extra formatie moeten aannemen. Op dit moment, met de komst van het aantal statushouders naar Groningen, is er formatief een tekort bij Thuisin050. Dat zullen we moeten aanvullen. Komt daar een stap eerder bij, dan zullen we extra mensen nodig hebben om deze begeleiding te doen. Ik vind het van belang om dat hier te benadrukken richting raad, dat daar wel personele en financiële consequenties aan zitten. Je moet hier denken: de kosten gaan voor de baten uit, want het is goed voor mensen. Uiteindelijk leidt het mogelijk tot minder bijstand en tot minder kosten. De werkgevers zitten te springen om personeel. Dan moet je het altijd doen, denk ik. Het is wel van belang om dat richting u aan te geven.

00:34:59

Voorzitter: Dat levert volgens mij een vraag op van het CDA. De heer Van Jaarsveld.

00:35:04

De heer Van Jaarsveld: Dank u wel. U zegt: "Als we dat voorstel aannemen, dan komt daar een kostenplaatje bij." Heeft u dat voor ons? Dat we kunnen zien hoeveel dat is voordat we gaan stemmen?

00:35:15

Mevrouw Bloemhoff: Voorzitter, volgens mij vraagt het initiatiefvoorstel om dat eventueel met knelpunten inzichtelijk te maken. Ik stel voor dat we, mocht het aangenomen worden, in kaart brengen: als je dit wilt, kost het zoveel. Dat vraagt het initiatiefvoorstel het college ook over. Wat dat betreft kunt u dat denk ik zelf aangeven, maar ik vind het wel van belang om dat te melden.

00:35:37

Voorzitter: Dat levert een vervolgvraag op van de heer Van Jaarsveld.

00:35:41

De heer Van Jaarsveld: Dank. U zegt net: "Als we het aannemen, kost het extra formatie." Dan denk ik: dat is de formatie om te gaan onderzoeken hoeveel bepaalde dingen kosten. Begreep ik dat verkeerd?

00:35:55

Mevrouw Bloemhoff: Voorzitter, het raadsbesluit, het dictum vraagt in b: de raad in Q2 te informeren over de uitwerking van de projectvoorstellen met bijbehorende financiële dekking van de voorstellen uit het initiatiefvoorstel. Daar zullen we in Q2 mee komen. Daar hoort dat stukje formatie bij. Volgens mij kunt u het daarmee aannemen, maar moet u wel bedenken: wil ik dan die dekking daar ook bij leveren? Voorzitter, daar wil ik het voor nu bij laten.

00:36:26

Voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we ter afsluiting terug naar de indienende partijen en dan geef ik het woord aan mevrouw Martinez Doubiani.

00:36:33

Mevrouw Martinez Doubiani: Dank u wel, Voorzitter. Het college heeft al veel vragen en gereageerd op een paar opmerkingen waar ik op wil aanhaken. Ik begin eerst bij de SP. Het standpunt van de SP omtrent de zorg, dat de kwaliteit verdient die het nodig heeft voor de patiënten. Daar zijn wij het zeker mee eens. Ik ben afgelopen maandag bij het UMCG langs geweest. Ik heb daar gesproken met verpleegkundigen

van de afdeling die statushouders begeleiden. Daar kwam naar voren dat het intensief is, maar dat ze op het moment dat zij een kandidaat hebben, echt goed kijken naar de kwaliteiten die de statushouder kan bieden en wat voor kennis ze hebben.

00:37:25

Mevrouw Martinez Doubiani: Ik denk dat het goed is om mee te nemen dat het op die manier gewaarborgd kan worden. Dat sluit niet uit dat we misschien moeten kijken naar wat de werkgeversorganisaties daarvoor nodig hebben. Daarom hebben wij in dit voorstel gevraagd om eerst breed te onderzoeken en dan naar ons als raad met een voorstel te komen wat er nodig is om dit uit te kunnen draaien. Ik hoop daarmee een soort van reactie op uw standpunten te hebben kunnen geven.

00:38:08

Mevrouw Martinez Doubiani: Dan kom ik op de opmerking van de Partij voor het Noorden omtrent de subsidies en de financiering. Er wordt gevraagd in het initiatiefvoorstel om terug naar de raad te komen met hoeveel het zou kosten en wat de druk zou zijn. Wat zonet benoemd werd. Ik heb in het initiatiefvoorstel een paar potjes genoemd. De vraag is of daar wat uitgehaald kan worden. De nieuwe Wet Inburgering maakt dat de gemeente een verantwoordelijkheid heeft voor het inburgeren van onze asielzoekers of de statushouders. Daar zou misschien naar gekeken kunnen worden. Dat is iets wat ik wellicht het college mee wil geven.

00:38:54

Mevrouw Martinez Doubiani: De VVD omtrent de juridische risico's. Voorzitter, ik wil graag het arrest naar de VVD via de mail toesturen en het verder na de toelichten. Wat betreft de hiaten wat nodig is vanuit de werkgevers, dat is net door het college beantwoord. Ik ga ervan uit dat wij het volgende week in stemming kunnen brengen. Daar wil ik het bij houden.

00:39:23

Voorzitter: Dat is een mooi bruggetje naar mijn volgende agendapunt: conclusies trekken. De vraag is inderdaad: gaat u het volledig in stemming brengen zoals het nu voor de raad ligt, of gaan er nog aanpassingen aan gedaan worden?

00:39:36

Mevrouw Martinez Doubiani: Wij gaan hem volledig in stemming brengen, Voorzitter.

00:39:39

Voorzitter: Dank. Dan komt het zo in die vorm bij de raad volgende week. Ik dank u allen voor uw inbreng en ik wens u nog een hele fijne avond.